

MERU UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

P.O. Box 972-60200 – Meru-Kenya

Tel: +254(0) 799 529 958, +254(0) 799 529 959, + 254 (0) 712 524 293,

Website: info@must.ac.ke Email: info@must.ac.ke

University Examinations 2022/2023

THIRD YEAR SPECIAL/SUPPLEMENTARY EXAMINATION FOR THE DEGREE OF
BACHELOR OF EDUCATION ARTS

EKI 3301: KISWAHILI MORPHOLOGY AND SYNTAX

TAREHE: AGOSTI 2023

MUDA: SAA MBILI

MAAGIZO:

1. Jibu maswali tatu
2. Swali la kwanza ni la lazima. Teua maswali mengine mawili kutoka sehemu zilizobakia
3. Usiandike chochote kwenye karatasi ya maswali. Majibu yote yaandikwe kwenye kijitabu ulichopewa.

SWALI LA KWANZA (ALAMA 30)

- a) Fafanua dhana zifuatazo:
  - i) Mofu (alama 3)
  - ii) Kirai (alama 3)
  - iii) Kishazi (alama 3)
  - iv) Mofimu huru (alama 3)
- b) Pambanua dhana ya viambishi katika vitenzi vya Kiswahili (alama 6)
- c) Changanua sentensi zifuatazo kwa kutumia Kielelezo tungo:
  - i) Gari ambalo lilisimama limebeba mizigo (alama 4)
  - ii) Mtoto yule mnene amelia sana (alama 4)
- d) Eleza kanuni zozote mbili za kutambua mofimu (alama 4)

SWALI LA PILI (ALAMA 20)

Fafanua jinsi nadharia ya Sarufi Mapokeo iliweka msingi wa uchanganuzi wa lugha

(alama 20)

SWALI LA TATU (ALAMA 20)

Kuna mbinu nyingi za kuongeza msamiati katika lugha ya Kiswahili. Fafanua mbinu zozote tano ukitolea mifano maridhawa

(alama 20)

SWALI LA NNE (ALAMA 20)

a) Bainisha aina mbalimbali za sentensi kwa kuzingatia kigezo cha muundo. Toa mifano

(alama 12)

b) Ainisha makundi ya lugha za dunia kimofolojia

(alama 6)

SWALI LA TANO (ALAMA 20)

a) Eleza sifa za alomofu

(alama 6)

b) Mofimu ni dhana muhimu katika ufafanuzi wa lugha. Fafanua aina mbalimbali za mofimu

(alama 12)